

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
14 iulie 2021

Probă scrisă
MATEMATICĂ

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

1. Se consideră x_1 și x_2 soluțiile ecuației $x^2 + x + m = 0$, unde m este număr real nenul.
- 7p a) Arătați că, dacă una dintre soluțiile ecuației este număr întreg, atunci numărul m este întreg, divizibil cu 2.
- 8p b) Determinați numărul real nenul m pentru care $\frac{x_1^2 + 1}{x_1^3 + x_1^2} + \frac{x_2^2 + 1}{x_2^3 + x_2^2} = -\frac{1}{4}$.
2. Se consideră triunghiul ABC și semidreapta AD , bisectoarea unghiului BAC , $D \in BC$. Punctul M este mijlocul segmentului AD , iar punctele N și P sunt proiecțiile punctului M pe dreptele AB , respectiv AC .
- 7p a) Arătați că segmentele AN și AP sunt congruente.
- 8p b) Demonstrați că, dacă $AC = 3AN$, atunci triunghiul CDN este isoscel.
3. Pe inelul $(\mathbb{Z}_8, +, \cdot)$ se definește legea de compoziție asociativă $x * y = \hat{2}xy + \hat{6}x + \hat{6}y + \hat{7}$.
- 7p a) Arătați că $x * y = \hat{2}(x + \hat{3})(y + \hat{3}) + \hat{5}$, pentru orice $x, y \in \mathbb{Z}_8$.
- 8p b) Determinați $x \in \mathbb{Z}_8$ pentru care $x * x * x * x = x$.
4. Se consideră funcția $f : [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x}{x^3 + 2}$.
- 7p a) Arătați că funcția f este strict descrescătoare pe $(1, +\infty)$.
- 8p b) Demonstrați că $\int_0^1 f^2(x) dx = \frac{1}{18}$.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de matematică pentru clasa a VIII-a.

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

Clasa a VIII-a
1.3. Identificarea unor dependențe funcționale în diferite situații date   - Completarea unui șir numeric când regula de construire este dată explicit   - Determinarea unei reguli de construire a unui șir când se cunosc câțiva termeni   - Identificarea unor dependențe funcționale în diferite situații concrete   - Exprimarea unor dependențe funcționale în diverse forme (tabele, grafice, formule)
2.3. Descrierea unei dependențe funcționale într-o situație dată, folosind diagrame, tabele sau formule   - Determinarea elementelor unei funcții (domeniu de definiție, mulțimea în care funcția ia valori, lege de corespondență)   - Corelarea elementelor unor funcții cu situații practice   - Sortarea și organizarea unor date după criterii de tip dependență funcțională
3.3. Reprezentarea în diverse moduri a unor funcții cu scopul caracterizării acestora   - Reprezentarea grafică a unor funcții numerice

- Determinarea unor puncte care aparțin graficului unei funcții numerice   - Determinarea intersecțiilor graficului unei funcții numerice cu axele de coordonate   - Determinarea indicatorilor tendinței centrale a unui set de date
4.3. Utilizarea unui limbaj specific pentru formularea unor opinii referitoare la diferite dependențe funcționale   - Formularea unor presupuneri matematice despre o funcție/despre regula de construire a unui șir   - Utilizarea unor exemple sau contraexemplu pentru a susține un argument în contextul funcțiilor   - Utilizarea unui limbaj specific pentru a interpreta un grafic sau o dependență funcțională   - Ilustrarea grafică a indicatorilor tendinței centrale a unui set de date
5.3. Analizarea unor funcții în context intra și interdisciplinar   - Determinarea coordonatelor punctului de intersecție a graficelor a două funcții și interpretarea acestora ca soluție a unui sistem de două ecuații de gradul I cu două necunoscute   - Determinarea unei funcții care îndeplinește condiții date   - Verificarea coliniarității a trei sau a mai multor puncte, cunoscând coordonatele lor
6.3. Modelarea cu ajutorul funcțiilor a unor fenomene din viața reală   - Rezolvarea unor probleme din cotidian cu ajutorul funcțiilor   - Interpretarea unor fenomene din cotidian descrise cu ajutorul funcțiilor   - Interpretarea unei reprezentări grafice a indicatorilor tendinței centrale a unui set de date

[...]

Domeniu de conținut	Conținuturi
Funcții. Organizarea datelor și probabilități	3. FUNCȚII • Funcții definite pe mulțimi finite, exprimate cu ajutorul unor diagrame, tabele, formule; graficul unei funcții, reprezentarea geometrică a graficului unor funcții numerice • Funcții de forma $f : D \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$, unde a și b sunt numere reale și D este o mulțime finită de numere reale sau un interval nedegenerat; interpretare geometrică; lecturi grafice • Elemente de statistică: indicatorii tendinței centrale (frecvență, medie, mediană, mod și amplitudine a unui set de date)

Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de formare/dezvoltare a acestor competențe.

(Programa școlară pentru disciplina Matematică, OMEN nr. 3393/28.02.2017)

Pentru o evaluare la finalul unității de învățare „Funcții”, a trei dintre competențele specifice precizate în secvența de mai sus, elaborați trei itemi: un *item de tip alegere multiplă*, un *item de tip întrebare structurată* și un *item de tip rezolvare de probleme*.

În elaborarea itemilor se vor avea în vedere următoarele aspecte:

- menționarea competenței specifice evaluate;
- respectarea formatului fiecărui item elaborat;
- elaborarea răspunsului așteptat (baremul de evaluare) pentru fiecare dintre itemii elaborați;
- corectitudinea științifică a informației de specialitate.

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
14 iulie 2021

Probă scrisă
MATEMATICĂ

Varianta 3

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor, în limita punctajului maxim corespunzător.
- Nu se acordă fracțiuni de punct, dar se pot acorda punctaje intermediare pentru rezolvări parțiale, în limitele punctajului indicat în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

1.	a) Dacă $x_1 = k$, $k \in \mathbb{Z}$, este soluție a ecuației, atunci $k^2 + k + m = 0 \Rightarrow m = -k^2 - k$ și, cum $k \in \mathbb{Z}$, obținem $m \in \mathbb{Z}$ $m = -k(k+1)$, deci numărul întreg m este divizibil cu 2	4p
	b) $x_1^3 + x_1^2 = -mx_1$, $x_2^3 + x_2^2 = -mx_2$, $x_1 + x_2 = -1$, $m \in \mathbb{R}^*$	3p
	$x_1 x_2 = m \Rightarrow \frac{x_1^2 + 1}{x_1^3 + x_1^2} + \frac{x_2^2 + 1}{x_2^3 + x_2^2} = -\frac{1}{m} \left(\frac{x_1^2 + 1}{x_1} + \frac{x_2^2 + 1}{x_2} \right) = \frac{m+1}{m^2}$, $m \in \mathbb{R}^*$	3p
	$\frac{m+1}{m^2} = -\frac{1}{4} \Leftrightarrow m^2 + 4m + 4 = 0$, de unde obținem $m = -2$	2p
2.	a) AD este bisectoarea unghiului BAC , deci $\sphericalangle BAD \equiv \sphericalangle CAD$ Triunghiurile MAN și MAP sunt dreptunghice, au latura AM comună și $\sphericalangle MAN \equiv \sphericalangle MAP$ $\Delta MAN \equiv \Delta MAP$, de unde obținem $AN \equiv AP$	2p 3p 2p
	b) Dacă $DQ \perp AC$, $Q \in AC$, obținem că $MP \parallel DQ$ și, cum $AM = MD$, obținem că MP este linie mijlocie în ΔADQ , deci punctul P este mijlocul segmentului AQ $AP = PQ$, $AN = AP$ și $AC = 3AN$, deci $PQ = QC$ și, cum $DQ \perp AC$, obținem că triunghiul DPC este isoscel, deci $DP = DC$ $\Delta ADN \equiv \Delta ADP$, deci $DN = DP$, de unde obținem că $DN = DC$, deci triunghiul CDN este isoscel	3p 3p 2p
	3.	a) $x * y = \hat{2}xy + \hat{6}x + \hat{6}y + \hat{2} + \hat{5} =$ $= \hat{2}x(y + \hat{3}) + \hat{6}(y + \hat{3}) + \hat{5} = (y + \hat{3})(\hat{2}x + \hat{6}) + \hat{5} = \hat{2}(x + \hat{3})(y + \hat{3}) + \hat{5}$, pentru orice $x, y \in \mathbb{Z}_8$
	b) $x * x = \hat{2}(x + \hat{3})^2 + \hat{5}$, pentru orice $x \in \mathbb{Z}_8$ $x * x * x * x = \hat{8}(x + \hat{3})^4 + \hat{5} = \hat{0} + \hat{5} = \hat{5}$, pentru orice $x \in \mathbb{Z}_8$ $x * x * x * x = x \Leftrightarrow x = \hat{5}$	3p 3p 2p
4.	a) $f'(x) = \frac{x^3 + 2 - 3x^3}{(x^3 + 2)^2} = \frac{2(1 - x^3)}{(x^3 + 2)^2}$, $x \in [0, +\infty)$	4p
	Cum $x^3 > 1$, pentru orice $x > 1$, obținem că $f'(x) < 0$, pentru orice $x \in (1, +\infty)$, deci funcția f este strict descrescătoare pe $(1, +\infty)$	3p

$\mathbf{b)} \int_0^1 f^2(x) dx = \int_0^1 \frac{x^2}{(x^3+2)^2} dx = \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{3x^2}{(x^3+2)^2} dx =$	3p
$= \frac{1}{3} \int_0^1 \frac{(x^3+2)'}{(x^3+2)^2} dx = \frac{1}{3} \cdot \frac{-1}{x^3+2} \Big _0^1 =$	3p
$= \frac{1}{3} \left(-\frac{1}{3} + \frac{1}{2} \right) = \frac{1}{18}$	2p

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

<i>Itemul de tip alegere multiplă elaborat:</i> - menționarea competenței specifice evaluate - respectarea formatului itemului - elaborarea răspunsului așteptat (baremul de evaluare) - corectitudinea științifică a informației de specialitate	2p 2p 3p 3p
<i>Itemul de tip întrebare structurată elaborat:</i> - menționarea competenței specifice evaluate - respectarea formatului itemului - elaborarea răspunsului așteptat (baremul de evaluare) - corectitudinea științifică a informației de specialitate	2p 2p 3p 3p
<i>Itemul de tip rezolvare de probleme elaborat:</i> - menționarea competenței specifice evaluate - respectarea formatului itemului - elaborarea răspunsului așteptat (baremul de evaluare) - corectitudinea științifică a informației de specialitate	2p 2p 3p 3p